СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК L. Ч. 50. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 5-го березня 1942. No. 50. Jersey City, N. J., Thursday, March 5, 1942. VOL. L.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Аліянти Здержали Японські Наступи в Бурмі й на Яві — Знищено 18 Японських Бомбовиків, що Атакували Американські Воєнні Кораблі — Британці Бомбардували Націстівські Фабрики Муніції на Передмістю Парижа

ПРОПОНУЮТЬ ПОДВОЇТИ ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК ЗА 1942. РІК

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу Генрі Морґентав зажадав від Конґресу уповажнення на збільшення доходового податку в 1942. році на $9,610,000,000, щоб зменшити таким чином величезний буджет, спричинений через воєнні видатки. Він твердив, що хоч тягар цих податків відчує кожний американський громадянин і громадянка, то проте це буде куди танше ніж програти війну. Податкову надвижку розложив секретар скарбу в такий спосіб, що $7,610,000,000 припадає на нормальні податки, а два на соціяльне обезпечення. Ці суми збільшать приходи уряду до $23,487,000,000, а з соціяльним обезпеченням виноситимуть кругло 27 біліонів долярів. Але й це ще не вистарчає, як заявив секретар скарбу Морґентав, бо уряд мусить позичити ще щонайменше $39,800,000,000, щоб покрити кошти війни в біжучому році. Щоб осягнути згадане число доходового податку, то кожний податкодавець мусить платити 60% більше від того, що він платив в 1941. р. Наприклад: самітна особа, що заробляє $3,000, заплатила в 1941. р. $221, а за 1942. р. заплатить $470.

БУДУТЬ МАСОВО ВИСЕЛЮВАТИ ЯПОНЦІВ З ЗАХІДНОГО ПОБЕРЕЖЖА

САН ФРАНЦІСКО (Каліфорнія). — Ґен. Джан Л. Де Вит, командант західної зони, заявляє, що в пляні армії є виселити японців, американських горожан і чужинців, з цілого західного побережжа, цебто з простору, що обіймає найменше 250 тисяч квадратових миль, в глибину краю. Ціле побережжа, починаючи від канадійської границі, відтак через стейти Вашинґтон, Ореґон, Каліфорнія аж до Арізони, буде очищене від японського елементу. Вправді розпорядження ґен. Де Вита, який ділає з припоручення президента Рузвелта, не передбачує масової евакуації, бо це з практичних причин неможливе, одначе кожний японець, горожанин Америки чи Японії, мусить з часом вибратися з прибережної смуги та переселитися в місця, призначені урядом.

АМЕРИКАНСЬКІ КРЕДИТИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ БРАЗИЛІЙСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

ВАШИНҐТОН. — Американський та бразилійський уряди підписали ряд умов, на основі яких Бразилія дістане сто міліонів позички на розбудову власної промисловости. Йде тут найперше про продукцію та виріб тих матеріялів, які потребують Бразилія та Америка для воєнної індустрії, отже ґума, залізна рука та інші т. зв. стратеґічні матеріяли.

ЧІЛЄ ВІДКЛАДАЄ ЗІРВАННЯ З ДЕРЖАВАМИ ОСІ

САНТІЯҐО (Чілє). — Міністер внутрішних справ републики Чілє заявив, що нема вигляду на скликання чілійського конґресу, який мав ратифікувати ухвали пан-американської конференції, а цим самим зірвати з Державами Осі. Остаточна акція відложена аж до того часу, коли керму державою перебере новий президент Чілє, Хуан Антоніо Ріос. Хоч Ріос має бути противником тоталітарної ідеольоґії, проте він поступає дуже обережно з Державами Осі.

КАНАДА АПРОБУЄ ПЛЄБІСЦИТ В СПРАВІ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

ОТТАВА (Канада). — Парлямент ухвалив анкетний формуляр, на якім канадійські горожане вискажуть одним словом „так" або „ні" їх волю в справі військової служби. Уряд буде питати загальникове питання, а саме, чи дана особа звільняє уряд від попередніх приречень, зроблених урядом в справі ограничення способу рекрутування армії. Квестіонар поминає найдражливіше питання для канадійців, а саме висилку армії поза границі Канади. Премієр Кінґ заявив, що в цій справі, коли зайде потреба, уряд та парлямент питатимуть знову цілого канадійського народу.

АМЕРИКАНСЬКІ БАЗИ В ЕКВАДОРІ

КВІТО (Еквадор). — Урядовий речник підтвердив поголоски про нові американські бази в Полудневій Америці та заявив, що американці будують летунські та морські бази в Салінас, 800 миль на південь від Панамського Каналу. Він далі твердив, що від двох тижнів там працюють американські техніки та військо, та що роботи відбуваються під доглядом американських та еквадорських експертів. Згідно з порозумінням між урядом Злучених Держав та Еквадору американські літаки та кораблі мають право патролювати прибережні води Еквадору.

АМЕРИКАНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ 16 ЯПОНСЬКИХ БОМБОВИКІВ НА ПАЦИФІКУ

ВАШИНҐТОН. — Департамент маринарки подає, що американські боєві кораблі та літаки віднесли блискучу перемогу, зістрілюючи аж 16 японських бомбовиків. Американці втратили два літаки та одного летуна. Ця акція відбулася на водах біля островів Ґилберта, цебто на водах, які уважаються під контролею японської фльоти. Комунікат згадує, що в цій битві відзначився надзвичайною хоробрістю пор. Едвард Генрі О'Гар, який сам один зістрілив аж 6 японських літаків. Японські летуни намагалися знищити американський літаконосець при помочі самогубних летів, одначе проти-летунська артилерія літаконосця успішно знищила більшість з тих літаків, а решту зістрілили американські літаки.

СТОРПЕДОВАНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ НИЩІВНИК „ДЖЕЙКОБ ДЖОВНС"

ВАШИНҐТОН. — Морські власти подають, що ворожі субмарини сторпедували та знищили минулої суботи американський 1,090-тоновий нищівник „Джейкоб Джовнс", що оперував на Атлянтику. Затоплення наступило на схід від Кейп Мей, Н. Дж. Хоч департамент маринарки не подає, скільки затонуло людей на затопленому нищівнику, але втрати є величезні. Покищо з залоги, що мала около 130 людей, старшин, підстаршин та моряків, врятувалося лише 11. При обстрілюванні нищівника бомба попала в маґазин т. зв. глибинних ладунків та тим спричинила величезну експльозію та мабуть рішила долю корабля.

ЯПОНЦІ НА ЯВІ НЕ ПОРОБИЛИ УСПІХІВ

БАНДУНҐ. — За два дні свойого ґенерального наступу на остров Яву японці не поробили ніяких поступів вперед. В деяких випадках їх навіть відкинено на кілька миль взад. Місцеві війська Обєднаних Держав при помочи тубильчого війська, стараються очистити остров з тих японських вояків, що порозлазились по острові. В боротьбі з наїздниками нідерляндські війська уживали новзів. Боротьба ведеться також вночи, при світлі місяця. Про заповіджену нову японську морську армаду, зложену з 70 кораблів, чомусь більше нічого не чути. Літаки Обєднаних Держав минулого дня знищили чергові два японські кораблі, по 10,000 і 8,000 тон, а також один збірниковий корабель.

НАЛЕТИ БРИТІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ НА ФРАНЦУЗЬКУ ФАБРИКУ

ЛОНДОН. — Британська повітряна сила налітала на французькі фабрики Ренольта, які до війни виробляли авта, а тепер по вуха заняті виробом воєнних матеріялів для Німеччини. Британські власти вже попередньо перестерігали французьких фабрикантів, що будуть бомбардувати їх фабрики, коли ті будуть виробляти для німців зброю.

НА БУРМІ ЗДЕРЖАЛИ ЯПОНЦІВ

ЛОНДОН. — На бурмськім фронті слідний застій. Японці, так виглядає, вибились з сил і чекають на скріплення. Також британські війська дістають скріплення. Від кількох днів японці не зробили ні кроку вперед. До міста Ранґуну, яке вже було евакуоване цивільним населенням, поволи назад повертають люди.

В ПРИЯЗНІ Й ПОВНІЙ ЗГОДІ. По правій стороні бачимо американського героя, ґен. Доґлеса МекАртура, відомого з історичної, геройської оборони Филипин перед японським наїздником. Витає його филипинський президент, Мануель Квезон, що далі стоїть вірно по стороні Злучених Держав, будучи певним, що саме те є найпевнішою ґарантією незалежности Филипин, яку Злучені Держави вже ухвалили і заґарантували, якщо собі филипинці того забажають.

ДАЛЬШЕ ЗАТЯГУВАННЯ ПОЯСА В АНҐЛІЇ

ЛОНДОН. — Секретар міністерства харчів, Ґвилим Лойд Джордж, заявив в парляменті, що обкроєні харчеві пайки в Анґлії можуть зазнати ще більшого обкроєння. Також будуть впроваджені дуже гострі міри супроти нелеґальних торгівців харчів. Це не значить, що населення Анґлії буде недокормлюватись. Воно дістане те, що потрібне для життя, але харч буде менше вибагливий, ніж дотепер. Ґвелим Л. Джордж також заявив, що це обкроєння пайків не має нічого спільного з харчевими резервами в Анґлії. Ті харчеві резерви нині більші, ніж були в тім самім часі минулого року. Лише анґлійський уряд мусить брати під уваґу будучність і також чимраз менше число кораблів, які довозять харчі. Ворог по дорозі велику скількість затоплює.

ДО ПОВНОЇ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІЇ

ЛОНДОН. — Бувший міністер воєнної економіки, а теперішний голова торговельної ради, Гю Дальтон, сказав, що Анґлія мусить перейти вцілости до воєнної економіки. Щоб це осягнути забере ще рік часу. Десь у половині наступного року Анґлія стане цілковито на засаді воєнної економіки, говорив він. Тоді багато річей щоденної потреби матиме виключно пожиточний характер, а не мистецький. Чоловічі одяги будуть скромні, на штанах не буде загнень, а сурдути на рукавах будуть без ґузиків. Подібне буде з жіночими одягами й іншими продуктами. Назагал, уряд буде апелювати до людей, щоб взагалі нічого з одежі не купували, а носили до кінця війни те, що мають. Анґлійці мусять користуватись тим досвідом, який німці вже в тім напрямку осягнули. Гю Дальтон також сказав дуже знаменні слова про Японію. Він заявив, що пильні студії про Японію переконали його, що Японія вже стала під економічним оглядом самовистарчальною і такою вона буде далі залищатись. Лише прямий удар в Японію може довести її до прогри. Щобільше, Японія готова вкоротці сирівцями помагати Німеччині.

ОФЕНЗИВА ГІТЛЄРА ЗАХМАРЕНА

БЕРН. — В мілітарних колах Швайцарії говорять, що голосно заповідана німецька офензива з весною на совєтськім фронті може зовсім не відбутись. Бої, безперечно, будуть дуже тяжкі, але це не буде загальна офензива, ціллю якої, як заповідав Гітлер буде раз на все розбити совєтські збройні сили. Причиною цього, кажуть мілітарні знавці, може бути це, що совєтська армія, яка впродовж зими не дала ні хвилиночки спокою німцям, не дозволила теж німецькій команді нагромадити на задах її боєвих ліній відповідної скількости воєнного матеріялу, потрібного для ведення широкої офензиви. Совєтська армія змушувала німецькі лінії все відступати і бути в пливкім стані. Серед тих обставин німці не могли призбирати належних резерв ні в людях ні в матеріялах. Щобільше, так виглядає, що совєтська армія змушувала німців вже підчас зими зужитковувати їх резерви.

ПРОЦЕС В РІОМ

РІОМ. — Процес в Ріом почав прибирати дещо цікавіші форми. Оживив його бувший премієр Далядіє, якому закидують, що занедбав воєнну готовість Франції, як був премієром Франції. Далядіє доказував, що французькі великі фабриканти не хотіли з ним співпрацювати, а в декількох випадках навіть бойкотували його розпорядки. Раз треба було навіть ужити поліції, щоб видістати з одної фабрики амуніції певні документи. Також великі французькі фабриканти не хотіли модернізуватись і приспособлюватись до системи масового виробу зброї. Далядіє закинув теж армії, що не хотіла співпрацювати з урядом і потягнула до армії сто тисяч таких фахових робітників, яких конче треба було в промислі. Ґенерал Ґамелін далі мовчить, хоч його обвинувачені співтовариші стараються його змусити до говорення.

НІМЦІ ЗНОВ РОЗСТРІЛЮТЬ ЗАКЛАДНИКІВ

ВІШІ. — Німецька офіційна влада знов почала розстрілювати закладників. Внаслідок скритого вбивства одного німецького вояка, стоячого на стійці, німецький ґенерал Стіпльнаґель видав розпорядок розстріляти 20 арештованих осіб. Також загрозив, що чергових двайцять будуть розстріляні, коли не знайдеться справник вбивства.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить пересилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО „ВОЯКІВ, ЩО ПРОДУКУЮТЬ"

Ми чули радіову промову на тему „Що я можу зробити, щоб допомогти виграти війну?", виголошену Донелдом М. Нелсоном, головою Ради Воєнної Продукції. Промова та була звернена головно до робітників, себто до таких, до яких належить подавляюча частина американсько-українського громадянства. І саме тому звертаємо на ту промову особливу увагу.

Нелсон цілком слушно підкреслив, що продукція заважить на тому, чи зможемо вдержати надалі наші вольности, чи можливо втратимо їх на довгі сотні літ. Ось тому він назвав тих робітників, що продукують те, що потрібне для вояків на фронті, теж „вояками". І заявив, що вони теж зістануть відзначені за рівну службу як-ті „вояки, що продукують". Бо, як зазначив Нелсон, на ніщо не здадуться геройства наших вояків на Филипинах, на Яві, в Індії, чи деінде, якщо ті вояки не дістануть воєнного знаряддя начас і в такій скількости, яка потрібна. Ось тому наші машини в запіллю мусять бути в русі 168 годин на тиждень. Ось тому наші робітники мусять працювати на три шихти. Одним словом, продукція не сміє зупинятись ні на хвилину. Не сміє бути втрачена ні одна година людської праці, ні одна машина. Бо тільки в таких обставинах буде можна виконати те, що Нелсонови доручив президент Рузвелт, а що вважається „найбільшим джабом, який тільки знає історія продукції". А іде тут про те, що треба випродукувати: 60,000 бойових літаків, 45,000 повзів, 20,000 проти-летунських гармат і торговельних кораблів, на загальну поємність 8 міліонів тон.

Замітне те, що Нелсон хоче довести до дуже тісної співпраці усіх тих, що заанґажовані в воєнній продукції. Він хоче, щоб кожний робітник бачив успіхи своєї праці, щоб кожна працююча людина, чи кожна шапа, могли подавати проєкти щодо уліпшення продукції, які будуть розглядатись у Вашинґтоні, а коли вважатимуться добрими, будуть впроваджені у всіх фабриках по цілій Америці. Далі важне й те, що Нелсон підкресляє, що хто з робітників не сповняє тепер своїх обовязків щодо продукції в такий спосіб як представлено, то він „в дійсности помагає Державам Осі виграти війну".

Ось тому, коли бачимо, що щось не домагає у веденню війни, то таки треба поступати так, як дораджує Нелсон: не нарікати, не спихати вини на когось другого, а приглянутись спершу самому собі і застановитись, чи ми самі виконуємо наші обовязки так, як треба, щоб наш край вийшов з війни переможцем. Отсе відноситься особливо до робітників, що займаються воєнною продукцією. Вони сьогодня відграють незвичайно важну, рішальну ролю. Їх цілком слушно можна назвати „вояками". І можна дати їм подібне відзначення, як його даємо воякам.

Поворот До Економіки З Царських Часів

Вісти, що приходять окружними шляхами з Берліну, говорять, що д-р Альфред Розенберг, якому Гітлер поручив впровадити нову націстичну адміністрацію на територіях, окупованих німцями на Сході Европи, порішив знести колективну господарку в Україні, а на її місце завести якусь „комунальну". Подаючи ту новинку кореспондент „Н. Й. Таймсу" говорить, що це означає, що Розенберг порішив в окупованих німцями територіях запровадити знову стару поміщицьку систему, що існувала ще до часів попередньої війни.

Можливість такої зміни дуже правдоподібна. Нині німці всюди поводяться майже так само як підчас минулої війни. А ми знаємо, що коли німці в 1918 р. прийшли на Україну, то за кілька місяців теж скасували ті земельні реформи які впровадила Українська Центральна Рада, а на їх місце привернули при допомозі „карних відділів" стару поміщицьку господарку.

Причиною, що німці тоді так поступили, було це, що вони не могли видобути при аграрних реформах У. Ц. Ради тих харчів, які їм тоди були дуже потрібні. Реформи У. Ц. Ради були радикальні. Вони розділили поміщицькі маєтки поміж поодиноких селян. Та перехід з поміщицької господарки до індивідуальної, потребує довшого часу, й в перших роках дає навіть зменшені продуктивні висліди. Важним чинником було тоді й те, що українські селяни не хотіли давати німцям збіжжа і його ховали, а навіть нищили. Та не будемо тут розглядати цеї справи з політичного боку, а тільки з чисто економічного. Найважнішою причиною, що німці скасували реформи української влади підчас попередньої війни, було це, що їм ходило за всяку ціну збільшити негайно продукцію, а поміщицька влада для цеї цілі була їм найвигідніша.

Нині, як подають німецькі ґазети, харчева ситуація в Україні подібна до тої, що була в 1918 р. Також нині німці не можуть видобути хліба з України. Німецькі ґазети „Берлінер Цайтунг" і „Гамбургер Фремденблят" отверто пишуть, що не треба дурити себе надіями, начеб вже в короткому часі можна було з України добувати харчі. Большевицька влада, говорять німці, довела механізацію сільського господарства до крайности. Водночас вона винищила потягові звірята. А тепер, коли відступала з України, понищила, або зо собою забрала, великий відсоток хліборобських машин. Вислід такий, що нема чим обробляти землі і нема як добувати харчів.

Треба пригадати, що німецька влада, як лиш вступила на Україну, зпочатку затвердила стару колективну совєтську систему. Вона сказала, що годі підчас війни переходити з колективної системи в індивідуальну, бо це забере довшого часу, а харчів вже треба. Німецька влада обіцяла перевести реформи колись пізніше, по війні.

Тепер бачимо, що вона не чекає на кінець війни, а вже тепер переводить реформи. І то в такім дусі, який найвигідніший для німців, а найгірший для місцевого українського населення. Німецька влада, переконавшись, що колективне хозяйство — наслідок браку машин, не може виконати своїх завдань, не повертає до індивідуального хозяйства, в дусі реформ колишньої української влади, тільки повертає до старих царських метод, де величезними просторами завідували справді не колективи, але й не українська селянська маса, лише вибрані одиниці-поміщики.

Той поворот до поміщицтва з боку інтересів Німеччини зовсім оправданий. Зате з боку інтересів українського народу, крайно шкідливий. З боку німецьких інтересів вигідніше є німцям мати до діла з певними поміщиками, вдячними німцям за поворот землі і відданими всеціло німецькій владі, ніж з українською селянською масою, яка все мала скритий ляк перед західним, хоч цивілізованим, але й водночас брутально безпощадним наїзником. Впровадивши стару поміщицьку систему, німці готові поступити брутальніше, ніж це передбачували їхні найгостріші критики. Вони готові, замісць обсаджувати українські колективні хозяйства німецькими урядовцями, аґрономами і фаховцями, віддавати ось ті українські землі просто в руки нової німецької поміщицької кляси, як це вони робили в минулих, середньовічних часах. Очевидно, що проти такого нового февдального німецького ладу буде до останньої каплі крови боротися цілий український нарід, як колись боровся проти монгольської інвазії.

Та чи це не значить, що борючись проти німецького плянованого поміщицького ладу український нарід захоче знову большевицько-касарняних колективів. Український нарід ніколи не ставив своїх політичних стремлінь в площині — Совети, або Німеччина; зновуж господарських стремлінь в площині — колективізм, або німецьке чи царське поміщицтво. Український нарід має свою власну розвязку: він хоче жити самостійним політичним життям, а економічно хоче втішатись тими реформами, які колись запровадила українська влада, а які опирались на індивідуальній господарці якнайширшого українського загалу, працюючого на землі.

ПОЇЗДКИ ДО МОСКВИ

Відвідини совєтської столиці британійським міністром заграничних справ Іденом та польським премієром ґен. Сікорським, не остають без сильного та зрозумілого відгомону серед аліянтів, а в першу чергу серед народів Східної Европи, поневолених тепер Німеччиною. Бож до тих народів має свої претенсії також комуністична Москва. Останні переміни в кабінеті Чорчила та назначення Крипса міністром ще більше змінюють ці затревоження. Це видно найкраще по поляках, що отверто пишуть про далекойдучі закулісові пляни, обговорені між Іденом і Молотовим. Вправді ґен. Сікорскі по офіційним звідомленням, мав договоритися до цілковитої згоди зо Сталіном, але як та згода в дійсности виглядатиме, ніхто не знає. Через те повстають побоювання.

Лондонська ґазета **„Фрі Юроп"** (16. січня, 1942 р.), яку часто вважають пів-офіційним органом польського уряду на вигнанню, містить передовицю, яка недвозначно, в границях, наложених польсько-англійським союзом, ствердужє глибоку журу та непевність польського уряду за долю будучої Польщі.

Подібні погляди висловлюють деякі вашингтонські круги, які незадоволені з назначення Крипса в новому уряді Чорчила. А це тому, що Крипс відограв важну ролю в переговорах між Іденом і Молотовом. Знову Молотов мав зажадати не тільки „совєтських границь аж за Берліном", але також „вільної руки в цілій Східній Европі".

Коли ще взяти під увагу безнастанну польсько-американську критику уряду Сікорського за його неясну політику відносно СССР, тоді побачимо, що за кулісами московських поїздок є щось куди більшого ніж це, що подають офіційні урядові комунікати.

Згадана „Фрі Юроп", пише цілком слушно зрештою, що ніодин з підбитих тепер народів в Східній Европі не є за Гітлером, включаючи навіть тих, що мають своїх Квіслінгів. Навіть вони готові позбутися панування німецького „герренфольку", цебто „панівної нації". І якщо ці народи держаться здалека, або ставляться індиферентно до тих змагань, що йдуть проти Німеччини, **то це одиноко тільки зо страху перед перемогою комунізму.**

А на це є багато причин, продовжає лондонська ґазета. Всі ці менші народи є цілковито переконані, що по перемозі Совєтського Союзу над Німеччиною, вони втонуть в „совєтському морі", тратячи раз на все свою державно-національну особовість. Ще підкресляє цей лондонський часопис те, що британійський письменник, Г. Д. Г. Ковл, в своїй книжці **„Европа, Росія та будуччина"**, без вагання віддає большевикам західні границі не тільки по Берлін, але аж по Брест (Франція). Розуміється, такий „новий лад" ледви чи ріжнивсяб чимнебудь від Гітлерового „ладу". Вправді, Сталін приобіцяв визнати незалежну Польщу, але нема найменшого сумніву, що ця „незалежність" булаб на взір „незалежности" Совєтської України, Совєтської Білорусі, Совєтських Кавказьких Републик і т. п. Що таке „визволення" Польщі булоб скрайно погубним не тільки для інших слов'янських народів, але й для самої Великої Британії, про це й зайво є говорити.

Ось так ставити згадані справи, значить помагати націстам.

Вже тепер гітлерівська пропаганда зручно використовує оцей „страх" цілої Европи перед „тінню московського медведя". Бо рівночасно з відвідинами Ідена й Сікорского у Москві, апарат Гебельса взявся за новий трик і пустив нового „чорного кота", себто оповістив завіщання Петра Великого, яке є ніби постійно основною напрямною кожночасної московської політики. Ходить тут одначе головно про застрашення Туреччини та Швеції які не без причини мають велике упередження до московського імперіялізму.

„Між Німеччиною і Росією є ряд менших і більших народів", продовжає „Фрі Юроп", — „але кожний з тих народів хоче бути свобідним і незалежним".

Для прикладу наводить журнал польсько-чеський пакт про федерацію. Але не згадується у статті про Україну, Білорусь, Литву, Латвію, Естонію, чи про Румунію, Мадярщину та Болгарію, які хоч і є тепер по стороні Держав Осі, та проте можуть увійти в цей федеративний бльок народів середньо-східньої Европи. Заключує згаданий журнал, що не тільки Східна Европа, але також і решта її, по закінченні війни, готова є співпрацювати та навіть увійти у військовий союз з Совєтським Союзом. Та під одною умовою: Европа, а передівсім Східна Европа, бажає сама задержати провідництво в своїх руках, а не віддавати його в руки Сталіна. А коли навіть і Англія піде на руку Москви, тоді нема вже що й говорити про справедливість, бо такий мир не був би вартий навіть того імені.

Ось те писання є надії неофіційним становищем польського уряду відносно московсько-англійської співпраці, а особливо співпраці при установленні нових границь в Европі. Очевидно, що це не є лиш польський голос.

Стаття не згадує ролі України в барієрі між Німеччиною та Московщиною. Можна припускати, що не торкнено цього питання з дипльоматичних зглядів. А може думається ціною України окупити „нову Польщу"... Та треба зазначити, що зачинають вже появлятись американські й канадійські поляки, які приходять до зрозуміння, що найкраща розвязка цеї проблеми це — федерація України, Польщі та балтійських держав.

ПО ДИПЛЬОМАТІЇ СЛУЖБА В МАРИНАРЦІ. — Джердж Г. Ірле, що був американським послом до Болгарії, а свого часу губернатором Пенсилвенії, зістав заприсяжений як офіцир у маринарці. Обняв він тепер ту службу, в якій був підчас першої світової війни.

Пиво видається порціями в Токіо, в Японії.

Учені обчислили, що 180 тонів сонішнього світла паде щорічно на землю.

В Індокитайському Селі

(За Йосифом Томасом).

Вузка смуга землі, замкнена з одного боку Китайським Морем, з другого горами на границі Сіяму. Джунґлі та праліси, досі не розсліджені, в багатьох місцях і недоступні. В них то тут то там живуть дикі племена Мої. Аніміти живуть лише на прибережній рівнині, де можуть плекати риж. Сотки потоків, що виплививають сюди з гір, а багато з них переміняється в широкі ріки, здовж яких простягаються мальовничі краєвиди.

У цілому Індокитаю із Тонкіну аж на південь до Саїґону веться одинока дорога. Нею можна їхати лише підчас посухи. Крім тієї дороги та кораблів нема іншої комунікації. Хати тузeмців скриваються серед бамбусів, кокосових пальм, бананових дерев. Це додає красок одноманітним рижовим полям, що тягнуться безконечно обобіч дороги На травистих місцях пасуться буйволи. Коли часом зупиниться авто, щоби щось направити, деякі з буйволів звітрять білого чоловіка, витягають ніздря в напрямі дороги, потім похилюють голову, задудонять і женуть приступом до авта, якому не остає нічого, лише мерщій втікати.

Тисячі кладок, довгих усього на два-три метри, ведуть через бистрі потоки та водні прогалини. Від спеки та багацтва вражінь думка скоро втомилася би, колиб управа дороги не подбала про цікаву лектуру. Здовж дороги стоять стовпи з написами, як напр. „Їдьте помало", „западена земля", „погана дорога", „небезпечний міст", „знищена дорога", „злізьте з воза" і т. п. Декотрі таблички зроблені так на скору руку, сплетені з бамбуса, інші докладно злаждені з дерева та забезпечені дашком, щоби довго видержали. Їх синій колір у буйній зелені тропікальної природи. Цікавими назвати можна численні ями „лявори", або западини, вистелені рогіжками з бамбуса, щоби колеса авта не затопилися.

Авто проїздало джунглею, яка тут біля ріки простягається. Показується широка ріка, прудка. Нема моста. На другому березі привязаний пором, зпосеред кущів визирає хата, збудована з бамбусових прутів і покрита пальмовим листям. Кличемо. Три аніміти вилазять оспало з хати, відвязують пором і веслують до нашого берега. Авто віздить на пором і аніміти відбивають від берега. Вітер опирається об авто та розгойдує перевантажений пором. Струя схоплює і несе далеко від місця, де маємо причалити. Пором натрапляє на мілину та зупиняється. Аніміти тяжко віддихають із утоми, скачуть у воду та намучившись добре стягають пором на воду. Потім хапають тички й помало попихають пором проти прудкої струї, аж допливемо до пристані. Перевіз авта тревав півтора години.

На березі ріки сидів смаглявий анамітський хлопець підібравши під себе ноги, похожий на статую Будди, які бувають по пагодах. Мав у руках два зелені камені, один більший, другий менший. Потирав каменем об камінь, або товк ними об себе, одначе так лагідно, що то подобало на гладження. А камені видавали тихий голос, що переходив у протяжну, жалісливу мельодію, як коли бжоли бренять біля вулия, або коли молоді пташенята стараються наслідувати спів старших птахів. Хлопець був сліпий.

Авто переїхало ще кількома невеличкими селами та поміж довгі рижові ниви, у воді яких відбивалося червоне заходяче сонце. Вже темно було, як я зупинився в Квань Нгаї, де стоять державний бунґальо. На кольоніяльній дорозі є їх кілька: віддалені від себе якого пів дня дороги, а всі виглядають однаково. Мурований одноповерховий дім посеред городу, мала їдальня та кілька кімнат для гостей. Ціни страв і напитків означені тарифою. Орендатор бунґальо сказав мені, що далі на дорозі заломився під вантажним автом міст, тому комунікація перервана. Направлять міст може за день, може за тиждень, хто знає, як Бог дасть.

Я був одинокий европейський гість. Вечером у їдальні сиділа ще одна анамітська родина. Батько й мати були зодягнені по анамітськи, а син і дочка, а може синова, були зодягнені по-европейськи. Говорили голосно та сміялися, що їдять европейські страви і старалися поводитися як білі люди. Молоді потрапляли це, а старим це не вдавалося. Держали ніж і вилки в правій руці та брали ними шматки мяса наче патичками, якими дома їдять риж. Були то два покоління ріжного виховання, бо батько був вихований на старих звичаях анамітського життя, син піддався цивілізації, яку сюди принесли французи. Батько покланявся китайському змієві, син мав пошанівок для французького жандарма.

Квань Нгаї то невеличке село, а люди тутешні живуть простим життям. Зняли рогіжки, плетені з кокосових волокон, які нічю закривали двері та підперли їх двома дрючками, так, що за дня творили дашок перед входом до хати. Пес, чорні поросятка, курята та діти зявилися перед хатою. Діти спочатку боялися білого, а потім розбіглися до ріки бавитися. Хлопці й дівчатка до 8-го року життя не носять одежі крім маленької блюзи, яка сягає по пояс. На карку мають амулет, у який бонз (духовник) вложив папірець із китайським написом, який охороняє перед злими духами. Дівчата носять також срібні нараменники.

Ба-гія (стара жінка) вийшла з мітлою позамітати перед хатою. Одначе сміття, бо є в середині в хаті на доліві, лишає неторкнене. Потім зявилася на порозі молода господиня. Мала широкі штани із сільної матерії, а через груди чотирокутну хустину, якої кінці були привязані стяжкою довкола шиї та в поясі. Винесла з хати деревляне ліжко, себто широку лавку, покриту рогіжками, та розложила на нього глиняну посудину, гороховину, овочі, яйця, тютюн, матерії, бетель, щоби прохожі купували.

Прийшов покупець. Узяв листок бетелю, з іншої купки вибрав собі кілька горішків арекової пальми, додав трошки вапна, завинув усе та вложив у рот. Усюди на Сході жвякають бетель і спльовують на червоно забарвлену слину довкола себе. Молоді анамітки дають собі на чорно лякувати зуби, щоби подобатися мущинам. В Індокитаї кажуть, що білі зуби мають лише чужинці та собаки, а чорні зуби це ознака елеґантности. Туземні дівчата стрункі, лиця їх гарні. Та коли така дівчина промовить або засміється, покажеться замісць уст чорна діра, що зіпсує ціле вражіння. Парубок посилає своїй любці в доказ кохання бетель, господар подає гостям бетель на знак привитання. Бетель це буденна потреба всіх без нього в Індокитаї не булоб життя.

Анамітські жінки радо ходять на торг, бо там мають свободу. На голову надягають широкий капелюх, великий

(Докінчення на стороні 3-тій)

Звіт Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу

Головна Контрольна Комісія, вибрана XX. головною конвенцією У. Н. Союзу в Гарісбург, Па., в місяці травні 1941 року, уконституувалася 14-го липня 1941 року так: Дмитро Капітула, голова; д-р Володимир Галан, заступник голови; д-р А. Т. Кібзей, секретар; адвокат Роман Смук і інж. Степан Куропась, члени.

Ми, як головні контрольори У. Н. Союзу, сповняли точно і совісно ті всі обовязки, які є приписані статутом для того уряду.

За час від минулої головної конвенції, контрольна комісія перевела два рази контролю над майном і діловодством У. Н. Союзу, а це: в місяці липні 1941 року і тепер в місяці лютім 1942 року. Звідомлення контрольної комісії з контролі, переведеної в місяці липні 1941 року, було проголошене в органі У. Н. Союзу в „Свободі" в числі 168. з 24. липня 1941 року, а звіт з теперішньої контролі подаємо тут понижче.

Насамперед проголошуємо звіт з діловодства рекордового департаменту, а опісля з діловодства фінансового департаменту і стану фінансів У. Н. Союзу.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

від 1. липня 1941 до 31. грудня 1941 р.

З початком липня 1941 р. було повнолітних членів	28,950
За час 6 місяців: принято нових членів	1,279
принято наново	446
принято з переступними листами	219
принято з інших кляс	73
принято зі старого роду обезпеч.	4
Разом	30,971
За час 6 місяців: суспендовано	827
відійшли з переступними листами	237
відійшли до інших кляс	73
відійшли до нового роду обезп.	4
відійшли зі зворотом в готівці	77
відійшли на безплат. продовження	6
відійшли на виплачене обезпечення	—
померли	124
Разом	1,348

Віднявши 1,348 від 30,971 дістанемо загальне число повнолітних членів з кінцем грудня 1941 р. 29,623

Молодечий Департамент У. Н. Союзу.

З початком липня 1941 р. було всіх дітей членів	9,862
За час 6 місяців: принято нових дітей членів	706
принято наново	185
принято з переступними листами	95
принято з інших кляс	44
Разом	10,892
За час 6 місяців: суспендовано	467
відійшли з переступними листами	107
відійшли до повнолітних членів	322
відійшли до інших кляс	41
відійшли на безплатне продовження	1
відійшли зі зворотом в готівці	22
відійшли на виплачене обезпеч.	—
померли	1
Разом	961

Віднявши 961 від 10,892 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем грудня 1941 р. 9,931

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

У старому роді обезпечення	342
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками до 70 року життя	815
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками впродовж 20 років	5,086
В обезпеченні, платнім за життя з вкладками впродовж 20 років	2,772
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів	7,049
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів	13,559
Разом	29,623

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту	5,858
У клясі 2. Молодечого Департаменту	1,606
У клясі 3. Молодечого Департаменту	2,065
У клясі 4П. на $ 250. Молодечого Департаменту	13
У клясі 4П. на $ 500. Молодечого Департаменту	164
У клясі 4П. на $1000. Молодечого Департаменту	33
У клясі 5Е. на $ 250. Молодечого Департаменту	35
У клясі 5Е. на $ 500. Молодечого Департаменту	133
У клясі 5Е. на $1000. Молодечого Департаменту	24
Разом	9,931

Маючи на увазі, що з початком 1941 року було всіх повнолітних членів і дітей разом 38,167, а знов з кінцем 1941 року те загальне число виносило 39,554, то загальний приріст у членах за рік 1941 виносив 1,387

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1941. Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід до фонду Згоди Братств	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Липень	60,939.40	5,442.67	2,762.47	312.82	49.42	7,712.36	12,414.07	1,425.10	15.00	2,678.80	47,345.72		16,518.81	215,400.00	9,293.64				105.19	382,415.47
Серпень	56,038.17	5,230.55	2,388.03	958.79		1,318.75	12,499.25	247.78	20.00	1,505.80	15.59		48,254.04	59,131.25	3,111.34				50.00	190,769.34
Вересень	57,819.69	6,062.56	6,517.01	1,319.33			12,435.05	173.34	21.33	1,318.80			18,960.02	25,187.50	2,404.79	6,000.00			209.00	138,428.42
Жовтень	60,916.32	2,517.57	2,659.68	992.26			12,644.40	441.91		851.30	1,064.75		33,263.89		2,405.39	27,936.90			53.00	145,747.37
Листопад	58,189.80	5,843.75	1,946.73	693.99		2,100.00	12,703.45	423.58	15.00	606.30	458.27		32,614.11	40,200.00	3,140.84		3,000.00		127.29	162,063.11
Грудень	62,736.94	5,968.08	18,299.65	722.89	209.58		15,695.12	2,483.10	20.00	1,982.30	14,097.24	1,927.08	27,755.11		4,010.97		56,142.82		128.00	212,178.88
Разом	356,640.32	31,065.18	34,573.57	5,000.08	259.00	11,131.11	78,391.34	5,194.81	91.33	8,943.30	62,981.57	1,927.08	177,365.98	339,918.75	24,366.97	33,936.90	59,142.82		672.48	1,231,602.59

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в моргеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund				РАЗОМ
Липень	37,440.02	14,680.33		568.00	2,549.04	510.00	49,524.54	477.51		100,000.00		2,382.91								208,132.35
Серпень	35,224.45	7,164.63		929.38	2,418.22	20.00	1,353.56	953.31				1,380.28				437.17				49,881.00
Вересень	17,627.31	9,760.57			1,490.60		588.35	423.78	4,500.00	81,872.28		1,589.23				103.48				117,955.60
Жовтень	22,157.93	16,737.32			2,058.36	25.00	281.33	403.36	27,000.00	530,000.00	936.90	2,243.00				88.66				601,931.86
Листопад	31,348.47	7,683.97			2,128.94		851.80	444.39	335.75	101,210.00	3,000.00	1,633.32				436.18				149,072.82
Грудень	42,918.64	23,123.62		8,461.38	3,137.20	1,183.14	2,208.71	481.49	328.92	156,000.00	28,400.00	792.88				21,283.12				288,319.10
Разом	186,716.82	79,150.44		9,958.76	13,782.36	1,738.14	54,808.29	3,183.84	32,164.67	969,082.28	32,336.90	10,021.62				22,348.61				1,415,292.73

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА 1941. РІК.

П Р И Х О Д И:

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід до фонду Згоди Братств	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
1-ий ½ рік	356,823.27	31,570.65	23,833.22	25,314.87	125.98	11,628.62	73,951.81	3,264.78	285.90	3,724.76	3,461.59		61,084.53	748,365.00	13,890.13				406.00	1,357,731.11
2-ий ½ рік	356,640.32	31,065.18	34,573.57	5,000.08	259.00	11,131.11	78,391.34	5,194.81	91.33	8,943.30	62,981.57	1,927.08	177,365.98	339,918.75	24,366.97	33,936.90	59,142.82		672.48	1,231,602.59
Разом	713,463.59	62,635.83	58,406.79	30,314.95	384.98	22,759.73	152,343.15	8,459.59	377.23	12,668.06	66,443.16	1,927.08	238,450.51	1,088,283.75	38,257.10	33,936.90	59,142.82		1,078.48	2,589,333.70

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в моргеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund				РАЗОМ
1-ий ½ рік	219,162.09	76,218.08	450.51	57,005.15	16,641.03	4,015.00	7,972.61	2,787.07	47.54	671,018.75		32,143.42								1,087,461.25
2-ий ½ рік	186,716.82	79,150.44		9,958.76	13,782.36	1,738.14	54,808.29	3,183.84	32,164.67	969,082.28	32,336.90	10,021.62				22,348.61				1,415,292.73
Разом	405,878.91	155,368.52	450.51	66,963.91	30,423.39	5,753.14	62,780.90	5,970.91	32,212.21	1,640,101.03	32,336.90	42,165.04				22,348.61				2,502,753.98

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1941. осталася	$ 699,909.35
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1941.	1,231,602.59
Разом	$1,931,511.94
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1941.	1,415,292.73
Готівка з кінцем грудня 1941. року остається	$516,219.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1941. РІК.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940. р. осталася	$ 429,639.49
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. р.	2,589,333.70
Разом	$3,018,973.19
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. р.	2,502,753.98
Готівка з кінцем грудня 1941. року остається	$ 516,219.21

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 516,219.21
Моргеджі	1,082,891.31
Бонди	2,684,378.68
Реальности	951,708.77
Позички членам	573,965.60
Друкарня і книгарня	11,507.28
Ноти	1,925.00
Разом	$5,822,595.85

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,181,461.32
Адміністраційний фонд	174,912.84
Запомоговий фонд	82,572.32
Народний фонд	9,634.24
Contingent Fund for protection of inv. & Mort.	132,653.52
Резервовий фонд	12,587.02
Посмертний фонд старого роду обезпечення	72,769.47
Фонд Згоди Братств	29,123.53
Сирітський фонд	126,881.59
Разом	$5,822,595.85

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД. 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1941. Р.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Продаж реальностей	Обниження вартости реальностей							РАЗОМ
Липень	3,759.11	114.33	373.95	795.00			235.15		211.46	35,000.00										40,489.00
Серпень	3,215.08	631.25	1,219.04	801.00					1,981.91											7,848.28
Вересень	3,254.00	839.49	388.65	812.91					3,636.14			4,000.00								12,931.19
Жовтень	3,493.04	75.00	363.22	791.00		2.49			198.82		31.00									4,954.57
Листопад	3,229.23	500.00	815.61	791.00			525.00		434.40	10,050.00										16,345.24
Грудень	3,560.45	979.32	570.53	796.81	250.71				6,871.73				750.92							13,780.47
Разом	20,510.91	3,139.39	3,731.00	4,787.72	250.71	2.49	760.15		13,334.46	45,050.00	31.00	4,000.00	750.92							96,348.75

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і моргедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в моргеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	РАЗОМ
Липень	266.00	41.29	347.64	39.22	475.00	90.47	25.00	227.78	18.80		2,365.80									3,897.00
Серпень			432.40		600.00	220.29	25.00	786.20	1.00		1,505.80		41.11				5,212.50			8,824.39
Вересень		107.21	344.80		600.00	38.20	25.00	263.02	7.00		1,318.80		85.17			2,500.00	21,143.75	661.35		27,094.30
Жовтень		191.75	433.59	41.62	600.00	374.23	25.00	165.40	309.55		851.30						39,000.00			41,992.44
Листопад	10.00	22.26	351.58		600.00	38.96	25.00	707.91	6.00		606.30		30.00				10,700.00			13,098.91
Грудень		61.05	344.80	55.33	600.00	246.83	25.00	365.79	381.19		1,458.30			5,581.17	750.92	2,500.00				12,370.38
Разом	276.00	423.56	2,254.81	136.17	3,475.00	1,008.98	150.00	2,516.10	723.54		8,106.30		156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	76,056.25	661.35		107,276.43

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1941-ший.

ПРИХОДИ.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Продаж реальностей	Обниження вартости реальностей	РАЗОМ
1-ий ½ рік	18,447.65	3,270.86	3,696.73	4,580.50	13.79		365.00		4,624.83	59,975.00				94,974.36
2-ий ½ рік	20,510.91	3,139.39	3,731.00	4,787.72	250.71	2.49	760.15		13,334.46	45,050.00	31.00	4,000.00	750.92	96,348.75
Разом	38,958.56	6,410.25	7,427.73	9,368.22	264.50	2.49	1,125.15		17,959.29	105,025.00	31.00	4,000.00	750.92	191,323.11

РОЗХОДИ.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друкові, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	РАЗОМ
1-ий ½ рік	1,242.00	1,028.40	2,252.18	82.97	2,850.00	905.15	150.00	2,665.62	44.02	1,525.00	2,207.10	2,011.30					50,000.00		13.91	66,977.65
2-ий ½ рік	276.00	423.56	2,254.81	136.17	3,475.00	1,008.98	150.00	2,516.10	723.54		8,106.30		156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	76,056.25	661.35		107,276.43
Разом	1,518.00	1,451.96	4,506.99	219.14	6,325.00	1,914.13	300.00	5,181.56	767.56	1,525.00	10,313.40	2,011.30	156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	126,056.25	661.35	13.91	174,254.06

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1941. осталася $ 82,469.67
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1941. 96,348.75

Разом $178,818.42
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1941 107,276.43

Готівка з кінцем грудня 1941. р. остається $ 71,541.99

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1941. РІК.

Готівка з кінцем грудня 1940. р. осталася $ 54,472.96
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. 191,323.11

Разом $245,796.07
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. 174,254.08

Готівка з кінцем грудня 1941. р. остається $ 71,541.99

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка $ 71,541.99
Морґеджі 130,764.75
Бонди 243,460.18
Реальности 50,000.00
Позички членам 155.00

Разом $495,921.92

Стан довжний:

Посмертний фонд $412,249.60
Адміністраційний фонд 83,672.32

Разом $495,921.92

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	$ 4,883.25	$ 4,883.25
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,259.10	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,790.51	6,049.61
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	1,125.11	
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		41,233.01	42,358.12
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	15,522.72	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't.		3,131.64	18,654.36
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	848.92	848.92
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	13,214.83	13,214.83
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,014.94	2,014.94
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	12,747.49	12,747.49
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	998.95	998.95
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,995.08	1,995.08
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	4,370.10	4,370.10
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,090.08	2,090.08
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547,638	Sav. Dept.	Mort. Fd.	3,243.65	3,243.65
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	56,218.98	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend	49,009.35	105,228.33
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	71,380.05	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	16,007.71	87,387.76
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	8,767.26	8,767.26
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	7,512.71	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	4,477.46	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,011.81	13,001.98
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	80,084.02	80,084.02
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	83,983.04	83,983.04
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		14,297.44	14,297.44
Security Bank & Trust Co.	Philadelphia, Pa.		Check Acc't	National Fd.	5,000.00	5,000.00
Ukrainian Savings Co.	Cleveland, O.		Sav. Dept.	Mort. Fd.	5,000.00	5,000.00
				Total	$516,219.21	$516,219.21

Готівка молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 1,804.03	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	983.34	$ 2,787.37
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	23,364.79	23,364.79
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	8,783.83	8,783.83
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	4,036.90	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,310.17	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		3,340.70	8,687.77
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	10,180.28	10,180.28
First National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't		6,255.35	6,255.35
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		891.92	891.92
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		2,333.75	2,333.75
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't		8,256.93	8,256.93
				Total	$71,541.99	$71,541.99

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140,488	Sav. Dept.	$ 170.22	$ 170.22
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	442.37	442.37
			Total	$ 612.59	$ 612.59

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	$ 219.58	$ 219.58

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ за час від 1. липня до 31. грудня 1941.

Готівка з кінцем червня 1941. року осталася $5,747.21
Процент з банку 16.56
Процент від бондів 348.82

Разом $6,112.59

Інвестиції:

Інвестовано в бондах $5,500.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

З перенесення $6,112.59
Інвестовано в бондах 5,500.00

Готівка з кінцем грудня 1941. року остається $ 612.59
Інвестиції в бондах $38,279.95
З кінцем 31. грудня 1941. року фонд Захисту-Сиротинця є $38,892.54

Звіт Захисту-Сиротинця за 1941. рік.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940. р. осталася $ 9,466.33
Процент від бондів за час від 1. січня до 31. грудня 1941. року 616.32
Процент з банків за час від 1. січня до 31. грудня 1941. року 31.50
Продаж бондів 5,000.00

Разом $15,114.15
Втрата на бондах 1.56

Остається $15,112.59
Інвестовано в бондах в 1941. році 14,500.00

Готівка з кінцем 31. грудня 1941. р. остається $ 612.59
Інвестиції в бондах 38,279.95

З кінцем 31. грудня 1941. року фонд Захисту-Сиротинця остається $38,892.54

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО за час від 1. липня до 31. грудня 1941. року.

Готівка з кінцем червня 1941. року осталася $ 693.29
Процент з банку 3.46
Процент від бондів 22.83

Разом $ 719.58
Інвестовано в бондах 500.00

Готівка з кінцем 31. грудня 1941. року остається $ 219.58
Інвестовано в бондах 2,500.00

З кінцем 31. грудня 1941. року фонд бл. п. С. Ядловського остається $2,719.58

Звіт фонду бл. п. С. Ядловського за 1941. рік.

Готівка з кінцем грудня 1940. року осталася $2,679.90
Процент з банків 16.85
Процент від бондів 22.83

Разом $2,719.58
Інвестовано в бондах 2,500.00

Готівка з кінцем 31. грудня 1941. р. остається $ 219.58
Інвестиції в бондах 2,500.00

З кінцем 31. грудня 1941. року фонд бл. п. С. Ядловського остається $2,719.58

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

З кінцем 31. грудня 1941. р. майно старших членів виносило $5,822,595.85
З кінцем 31. грудня 1941. р. майно Молодечого Департаменту У. Н. Союзу виносило 495,921.92
З кінцем 31. грудня 1941. р. було майна Захисту-Сиротинця на суму 38,892.54
З кінцем 31. грудня 1941. р. було у фонді бл. п. Семена Ядловського 2,719.58

Разом $6,360,129.89
Майно У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1940. року було 5,967,093.22

Загальний приріст майна У. Н. С. в 1941. р. є $ 393,036.67

Контрольна Комісія уважає за потрібне ствердити ще слідуюче:

1. З кінцем 1941. року були невиплачені такі посмертні запомоги: Григорій Лешко, від. 56, $300; Роман Ілечко, від. 65, $200; Анна Лисак, від. 76, $202.92; Дмитро Нищот, від. 38, $1,000; Фридрик Кашуба, від. 444, $500; Михайло Зварич, від. 306, $500. Згадані виплати здержано з браку відповідних доказів леґального характеру.
2. Усі інвестиції в бондах обох департаментів платять точно відсотки.
3. Дім У. Н. Союзу, який в 1941. році був оцінений на $95,000, приніс 4.62%, а на рік 1942. цю інвестицію обнижено до $90,000.
4. Крім того, У. Н. Союз має 27 реальностей, в котрих є інвестовано $911,708.77. Ця інвестиція принесла в році 1941. — 4.93%.
5. Усі морґеджі У. Н. Союзу, крім одного, який знаходиться в стані перебрання, принесли в 1941. році 4.91%, а загальне майно У. Н. Союзу в році 1941. принесло 3.70%.

Активи, які не є зараховані до загального майна У. Н. Союзу:

1. Відсотки від морґеджів, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять $ 4,928.89
2. Нагромаджені відсотки (ACCRUED) від морґеджів, котрих речинець плачення припадає в році 1942. виносять 6,268.60
3. Залеглі відсотки від членських пожичок, котрі мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять 16,267.78
4. Залеглі нагромаджені відсотки від членських пожичок, котрих речинець плачення припадає в 1942. році, виносять 9,439.44
5. Залеглі ренти від реальностей, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять 3,325.00
6. Нагромаджені відсотки від бондів, яких речинець плачення припадає на 1942. рік, виносять 21,721.00
7. Залеглі місячні вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять 3,035.09

Разом $64,985.80

Контрольна комісія уважає, що зпізнення з вкладками відділів утруднює книгове діловодство У. Н. Союзу, тому на другий раз контроля буде змушена подати імена зпізнених відділів до загального відома.

Українська Пресова і Книжкова Спілка була зобовязана платити У. Н. Союзови $800 місячного ренту за винайм льокалю і друкарських машин. Теперішні обставини показали, що Спілка не була в змозі платити зобовязаного ренту, а тому екзекутивний комітет У. Н. Союзу знизив Спілці рент з $800 на $416.67 місячно, від 1-го липня 1941. року. Одначе спілка довгує ще далі залеглого ренту $4,800.02.

Усі реальности У. Н. Союзу є обезпечені 100% асекурацією від вогню і „поблик „лайебіліти".

Вартість книгарні У. Н. Союзу виносить з кінцем року 1941. — $3,921.62. Вартість друкарських машин У. Н. Союзу виносить з кінцем року 1941. — $7,585.60. Ці суми є подані в майні У. Н. Союзу.

Пропамятної книги У. Н. Союзу з кінцем року 1941. лишається 6,571 примірників.

Смертність в членстві У. Н. Союзу за 1941. рік представляється так:

Департамент старших 71.5%
Департамент молодечий 8.8%
Пересічна смертність 68.1%

Оцінка членських грамот обох департаментів виносить 154.1%.

Зі загального числа 29,623 повнолітних членів, лише 10,157 членів платять 30 центів місячно за „Свободу", що виносить місячно $3,047.10.

Знов У. Н. Союз платить Українській Пресовій і Книжковій Спілці $3,595.00 за „Свободу", а за „Юкрейнієн Вікли" $600 місячно, так що У. Н. Союз докладає до членів $1,147.90 місячно.

Згідно з рішенням конвенції слідуючі урядники є бондовані: гол. предс. Микола Мурашко на $10,000; секретар Дмитро Галичин на $5,000; касієр Роман Слободян на $75,000. Ці бонди знаходяться в руках гол. контрольної комісії.

Колєктор рентів п. Стасюк є бондований на $5,000 і $2,000 від грабунку, які то бонди знаходяться в руках екз. комітету У. Н. Союзу.

Історія Грушевського в анґлійській мові, видана пресою Єйльского університету для У. Н. Союзу в 2,050 примірниках, коштує $3,351.20.

Богдан Хмельницький — книжка, видана У. Н. Союзом в анґлійській мові в 1,020 примірниках, коштувала $1,183.14.

Інвестиції в бондах є збільшені на $472,848.53, це є на 24%, а інвестиції в морґеджах зменшилися на $219,203.59, це є на 15%.

Інвестиція в нотах зменшилася на $1,000.

З огляду на ріжні напади і клевети, які появлялися в деяких ґазетах проти У. Н. Союзу, головна контрольна комісія перевела основну контролю та звернула спеціяльну увагу на провірку орґанізаційного життя У. Н. Союзу. У тій цілі докладно провірила кореспонденцію і засягла окремих інформацій всіх членів екзекутиви У. Н. Союзу та адвоката, а по осягненню опінії і окремих інформацій від відповідних державних чинників, головна контрольна комісія отсим стверджує та запевняє членів, що всякі розповсюднювані клевети і напади проти У. Н. Союзу не мають ніякої основи.

Найкращою відповіддю на того рода обвинувачення є посилена праця в користь Америки в її стремлінню розгромити всіх тоталітарних диктаторів.

ЗА ГОЛОВНУ КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ:

Дмитро Капітула, Д-р Вол. Ґалан, Д-р А. Т. Кібзей, Роман І. Смук, Степан Куропась.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БОФАЛО, Н. Й.

З товариського життя.

Дня 14. лютого 1942 р. ближча й дальша рідня, як теж знакомі громадян Сукмановських устроїли врочистий вечорок з нагоди їх 25-літнього замужного життя. Тому, що наші ювиляти на це собі заслужили, бо обидвоє є довголітними членами 127 відділу У. Н. Союзу, це їх родинне свято стягнуло гарне число людей та відбулося серед надзвичайно гарних обставин.

Святочну вечерю отворив о. Козоріз молитвою, після чого гості та ювилята засіли до смачної вечері. В часі вечері о. Козоріз привітав ювилятів — Гната й Софію Сукмановських — промовою, в якій подав, що вони своїм гарним та примірним під громадянським оглядом життям дали приклад цілій громаді, як повинні жити культурні люди. Вони вміли виховати двоє дітей на свою славу, а на пожиток громаді. Відтак о. Козоріз попросив п. Іллю Булу перебрати провід вечері в свої руки.

Товстместер, що є рівнож головою 127 відділу У. Н. Союзу, згадав кількома словами про працю ювилятів на Союзовому полі. Він твердив, що саме такі орґанізації як Український Народний Союз є тим місцем, де поодинокі члени та члениці виробляються на примірних і карних одиниць нашої суспільности. З Союзової молоді виходять наші молоді провідники й професіоналісти. У Союзі вони пізнають історію та культуру своїх батьків, та в міру своїх сил стараються помагати тому народові, з якого самі й походять. Промовець згадав за потребу українських вищих та цілоденних шкіл та згадав про Вищу Українську Школу в Стемфорд, Конн. На цю ціль І. Була закликав присутніх зложити пожертви.

Після того він та пані Хомин перевели збірку, яка дала $20. Опісля о. Козоріз заняв ще слово та оцінив промову І. Були та дав признання за це, що наші громадяни памятають про свої школи. Після того відбувалася гарна забава.

Гроші зо збірки так розділено: $10 на каледж, $5 на академую, $3 на дім старців, а $2 на пресовий фонд. Зложили наступні: Гнат і Софія Сукмановські $5; Анна Сукмановська (дочка) $2; а по $1: Іван Сукмановський (син), Гр. Фурлита, І. Була, Марія Хомин, І. Ґрех, Теодор Новосядний I., Теодор Новосядний II., Теодор Новосядний III., о. В. Козоріз, Анна Сліпко, пані Леськів, Василь Горгота, пані Павловська. Всім жертводавцям належиться щира подяка за дар для українських культурних інституцій.

І. Б.

ПРОМОВА ПОСЛА А. ГЛИНКИ

(Головні точки з промови, яку виголосив посол Антін Глинка в канадійськім домініяльнім парляменті дня 2. лютого 1942, а в якій домагається незалежности України по війні).

Загранична політика Канади.

Запитаймож себе тепер, які пляни має Канада на відбудову повоєнного світа? Кілько часу присвятили ми для тих справ тут, в парляменті, в останніх двох роках? Як нічого, то чому? Чейже прийде колись кінець цій війні, як і всім попереднім. Щож тоді?

Ми не доцінюємо ролі, що її відіграє Канада в цій війні. Вдійсности, Канада є найважніщим союзником Великої Британії. З того слідує, що й значіння заграничної політики Канади повинно бути пропорціональне до її ролі. В заграничній політиці, зглядно щодо політичного й економічного повоєнного ладу в світі, ми опираємось на Атлянтійський Чартер та на заяви президента Рузвелта. З тих заяв видно, що демократичні держави признають, що тривалий мир можемо осягнути лише тоді, коли всі народи, які можуть собою правити, будуть свобідні. Президент Рузвелт виразно сказав у своїй промові 6. січня, 1942., що „Ніякий тривалий мир не може бути куплений коштом поневолення інших народів". Знов в іншій своїй промові президент Рузвелт сказав: — „Людство ніколи не прийме ладу, накиненого підбоєм і основаного на невільництві".

Ці слова не лише правдиві, але й свідчать вони про передбачення провідних людей.

Треба докладніших плянів зі сторони аліянтів.

Але йдім крок дальше. Якби демократичні держави оповістили докладніші пляни і дали так потрібну обіцянку, що поневолені тепер народи будуть освободжені, як тоді перехилився б хід війни в нашу сторону!

В Атлянтійськім Чартері говориться про життя вільних народів на своїх землях по цій війні. Воно гарно звучить, але ріжно пояснюють точки того Чартеру. Один визначний американський журнал пояснює, що Атлянтійський Чартер є противний творенню нових держав. Чи це малаб означати, що народи, яким не пощастило освободитись в минулій світовій війні, малиб надалі оставати в неволі? Отже конечно треба обширнішого вияснення того Чартеру. Знова інші пояснюють, що Атлянтійський Чартер є за створенням Злучених Держав Европи, чи світа.

Питання заграничної політики обширне. Тому я обмежуть в дальшій своїй промові до справи Української Незалежної Держави та її значіння для Британської Імперії.

Чому канадійці повинні бути заінтересовані українською справою.

В декотрих достойних послів може виринути питання, чому властиво ми, канадійці, малиб бути заінтересовані в Українській Незалежній Державі в Европі? Чи тому, що канадійські українці становлять велику частину нашого населення і ми зобовязані супроти них чемністю? Чи може тому, що вони так чисельно вступають до військової служби і готові віддати своє життя за Канаду? Чи може за геройську боротьбу українців проти Німеччини на побоєвищах України? А може тому, що то вже в крові англійського народу завсігди постояти за права других, як також за свої власні права?

Так, пане предсіднику, але є ще багато важніші причини, як ті, що про них я вже згадав.

Значіння Незалежної України для Британії.

Найважніше те, що Незалежна Українська Держава булаб важна для Британської Імперії й для Злучених Держав Америки, вдержуючи політичну рівновагу на сході Европи.

Я осмілююсь висловити погляд, що в недалекій будучности британські народи і засади, що їх вони обстоюють, будуть близше споріднені з українцями, як колибудь перед тим.

Щобільше, Україна є важною з огляду на свій простір, на природні багацтва, число населення й стратегічне положення, беручи під увагу Чорне Море, Дарданелі, Іран, Ірак, Перський Залив й Індію. Професор Ґ. В. Симпсон з саскачеванського университету так каже у своїм „Атлясі Історії й Ґеографії України":

„Так, Україна становить просторе збірне місце, що його можуть уживати амбітні диктатори за вихідний пункт для великого воєнного підбою, або мудрі державні мужі для оборони, яка устабілізувалаб всі ті надчорноморські краї".

Отже тому, пане предсіднику, булоб зовсім проти інтересів Британії дозволити на те, щоб Німеччина забрала й держала Україну та визискувала населення й багатства України для зміцнення себе. Також не булоб то в інтересі Британії, колиб яка інша держава закріпощувала українців і, уживаючи їх землю та природні багатства, стала дуже сильною та задержала цю стратегічну позицію в східній Европі.

Врешті, поділ земель на зразок що був зроблений по минулій війні, тільки утруднить проблеми Европи і грізне положення остане незмінне. Отже питання незалежної України в Східній Европі має незвичайно велике значення для Британської Імперії і для задення ладу в світі під теперішню пору.

Про книжку, видану Британським Урядом.

Я маю перед собою книжку, що виготовлено з доручення Історичного Відділу Британського Міністерства Заграничних Справ, під заголовком „Україна", тема, про яку я якраз хочу говорити. Та книжка має число 52 в серії поважних інформаційних видань, приготовлених якраз для тих, що мають брати участь в мирових переговарах.

В цій книжці є інформації про фізичну ґеографію України, політичну історію, суспільне й політичне положення та багато іншого корисного матеріялу. Доводиться подивляти британців за їх такі вичерпуючі праці, як ця; з другої сторони замітний цілковитий брак подібного приготовлення в Канаді.

Осторога перед ворожими джерелами інформацій про Україну.

Правда, багато канадійців виявляють велике зацікавлення українським питанням. Багато з них шукають інформацій про цю справу, але конечним є, щоби вони одержували інформації з поважних і неупереджених джерел. Всі ті, що зацікавлені цим питанням, мусять знати, що є багато неправдивих відомостей, які походять від людей, що зацікавлені в контролі над Україною. На приклад, всякі стремління, що їх українці виявляють до свободи й незалежности своїх рідних земель, зараз називають інтригою ворогів Британії. Цей спосіб пропаганди не новий і треба бути осторожними перед такими джерелами інформацій, щоб не датись безнадійно звести.

Авторитетні джерела про Україну.

Для тих, що цікавляться цим предметом, подаю хоч кілька авторитетних джерел в англійській мові, звідки можна довідатись про Україну: „Україна, атляс її історії й ґеоґрафії", написав Дж. В. Симпсон, професор европейської історії в Саскачеванськім Університеті, виданий в 1941. році; „Історія України" написав Д. Дорошенко, професор університету в Празі й Варшаві, яка була зредаґована проф. Симпсоном і видана в 1939. році. Третя й може найосновніша праця, це „Історія України" Михайла Грушевського, одного з визначніших світових істориків. Ця книжка була зредаґована О. І. Фредеріксен-ом, професором історії в університеті в Маямі, яку видала в 1941. році преса університету Єйл.

Основні відомости про Україну.

Нехай мені вільно буде подати парляментові основні відомости про Україну й український нарід. Найперше займусь територією, що її той нарід заселює й уважає своєю.

Україна — це велика й багата земля, що лежить в полудньово-східній Европі, перед брамою Азії, зараз на північ від Чорного Моря. Вона є другою найбільшою етнографічною територією в Европі і чотирнадцятою найбільшою в цілім світі. Територія України обіймає 362,000 квадратових (англійських) миль.

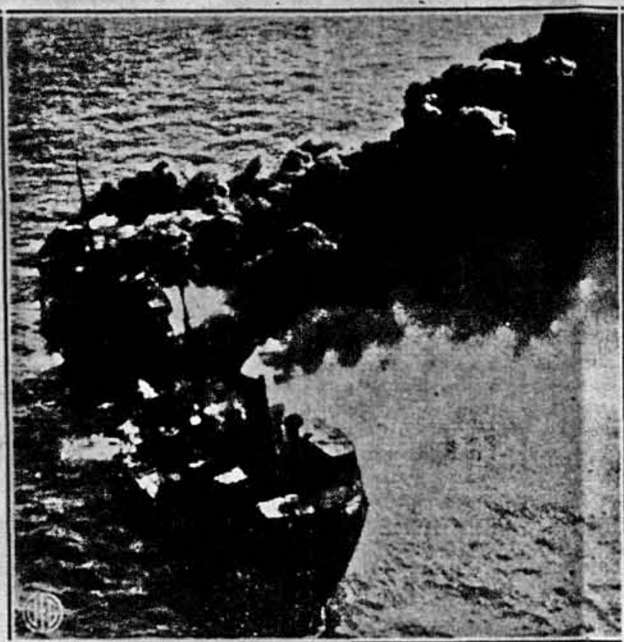
Безпосередно перед минулою світовою війною, вся Україна належала до Росії й Австро-Угорщини.

Україна під чотирма окупантами.

До 1923. року, Україну поділено між чотири сусідні держави. Найбільшу часть, що обімає 298,610 кв. миль, з 35,026,000 українцями, що зветься Великою Україною, заняла Росія і включила її як одну з републик Советського Союзу. Західню Україну, що обіймає 51,042 кв. миль і має 7,500,000 українського населення, зроблено польським „протекторатом". Провінції Басарабію й Буковину, що обіймають 6,795 квадратових миль і мають 1,500,000 українського населення, віддано під владу Румунії, а Карпатську Україну, що має 5,753 квадратові милі й 600,000 українського населення, признано Чехословаччині.

Україна — побоєвищем в теперішній війні.

Під цю пору майже всі ті землі стали побоєвищем між арміями Німеччини й Советського Союзу. Вже довгі місяці війна плюндрує Україну, а український нарід переживає найбільш жорстокі страхіття в своїй історії. В додатку до тієї трагічної долі, що стрінула український нарід, руїну, що її переводив советський уряд перед наступом німців, пристосовано в першій мірі на Україні. Земля, що моглаб виживити й дати свободу населенню, принесла хіба лише страшну трагедію, неволю й смерть.

СТОРПЕДОВАНИЙ ТЕНКЕР.—Націстівські субмарини турбують від довшого часу американські кораблі недалеко побережжя Ню Джерзі. Німеччина хоче таким чином змусити Злучені Держави держати воєнні кораблі при своїх берегах, ніби для оборони перед німецькими субмаринами. На образку бачимо один з американських тенкерів, вдарений торпедою, як він увесь у поломіні, бо занялась ґазоліна.

Багатства України.

Той, що не знає про Україну, може дивуватись, чому так багато народів завсігди напосідаються загарбати кусок тої землі для себе. Причина того в тому, що та земля одна з найбагатших в цілім світі. Україну часто називають шпихлірем Европи. Що більше! Мінеральні поклади України є причиною заздрости її добрих сусідів. „Енцикльопедія Амеріканa" з 1932. року подає, що в роках 1928-29 Україна дала Советському Союзові 80% всього запотребування вугля, 60% заліза, 95% манганцю 80% цукру, більшість пшениці, велику скількість ртути, міди й золота. Вдаряючим фактом є те, що правні властителі того багатства мало з нього користають.

Український нарід.

Тепер є в світі около 50 міліонів українців. Чисельно, вони є третим найбільшим народом в Европі й девятим найбільшим народом в світі. Появились вони в історії в четвертім століттю.

Час не дозволяє мені розповісти про етнольогію і загальні черти українського народу; вистарчить згадати, що С. С. Кун, професор антропольогії в Гарвард університеті, стверджує в своїй книжці „Раси Европи", що українці є виразно окремим народом.

Заслуги українців перед світом.

Може найбільшою заслугою українців перед світом було здержання азійських орд, які на протязі довгих століть старались заняти Европу. І це якраз мав на думці лорд Твідсмюр, коли він сказав 21. вересня, 1936. року в Фрійзервуд, Ман.: "...бо то ваш нарід на протязі століть боронив полудньово-східну браму Европи перед нападами зі сходу". Знова через Київ, столицю України, прийшло християнство до східної Европи в 988. році. Нехай мені буде вільно згадати ще про збагачення українцями штуки, музики й літератури. Александер Архипенко, один з найбільших сучасних різьбарів, який живе тепер в Злучених Державах, є українцем. Безсмертний Чайковський, коли мова про музику, був українського походження. Тарас Шевченко, слов'янський Роберт Борнс, був українцем. Це лише кілька прикладів про те, що українці дали світові.

Основи незалежности.

Коли повстали національні держави після минулої світової війни, то, мовляв, головними засадами були не історичні права, але виразне й непомильне бажання народів правити самими собою. Коли йде про історичні права багатьох народів, то деякі, от як Фінляндія, не знали політичної незалежности на протязі довгих століть; знова деякі, на приклад Естонія, ніколи не мали політичної свободи в модернім значінню того слова.

Україна була незалежна три рази.

Але Україна має за собою безперервну історичну традицію, що сягає поверх тисячу років і яка щонайменше три рази виявилась в політичній незалежности. Найперше була Київська Держава, що існувала від девятого до половини чотирнадцятого століття. Опісля Гетьманська Держава, започаткована 1648. року, яка проіснувала до половини вісімнадцятого століття, і врешті Українська Держава в роках 1918—23.

Київська Держава.

В часах, коли англійський король Алфред Великий старався задержати свою Саксонську державу, предки українського народу засновували велике й цвитуче князівство з столицею в Києві. Ця Київська Держава, зі своєю словянсько-візантійською культурою, була визначною державою в східній Европі. Вона й була початком української державної традиції. Колиж Київську Державу поділено на князівства і коли вона потерпіла великий удар підчас нападу татар, традиції її задержались в полудневих князівствах, особливож в Західній Україні. І хоч Західна Україна опинилась під Польщею, а інші князівства під Литвою, яку пізніше прилучено до Польщі, то старі українські закони, звичаї і мова задержались і розвивались.

Гетьманська Держава.

А коли в сімнадцятім століттю англійський король Кромвел боровся за ту свободу, що її ми сьогодні боронимо, в той час Богдан Хмельницький заснував незалежну Гетьманську Державу. На нещастя, Хмельницький не мав моря, як Кромвел, і держава, яку він оснував, була роздерта між Польщу і Московщину, що тоді ставала модерною російською імперією. Але самоуправний лад так вкорінився був на Україні, що аж в сто років по смерти Хмельницького, аж в другій половині вісімнадцятого століття, вдалось царській владі викорінити останки тої самоуправи.

Любов до свободи, яка є невмирущою частиною людського духа, пробудилась між українцями в девятнадцятому століттю, подібно як між чехами, поляками та іншими поневоленими народами.

Визвольні змагання.

Остаточно, в першій світовій війні, коли російська імперія упала, з її руїн піднялась по раз третій Незалежна Україна, проголошена 22. січня 1918. року. Девять місяців пізніше, розпалась австро-угорська імперія, а з її руїн повстала Західно-Українська Народна Република, що була проголошена 1. листопада, 1918. року, десять днів перед замиренням (на західнім фронті). Ці дві українські території злучились актом з 22. січня 1922. року формуючи Злучену Українську Републику.

Українські патріоти завзято боролись, щоб могли вони жити як вільний нарід між іншими народами світа. Але вони втратили свободу, а одним з їх нещасть було те, що їх справа не була належно зрозуміла і хибно представлена. І вже в 1923. році українці були поділені між чотири держави, про що я вже згадував.

Рішення Ради Амбасадорів.

Виглядало, що первісним пляном конференції в Парижі було — дати українцям право на само-означення в Західній Україні. Але в 1923. році Рада Амбасадорів дала Польщі право до тих земель під услівям, що Польща остаточно дасть самоуправу (автономію) тій частині України, згідно зі статутом договору про меншости з 1919. року. Нарешті, в 1934. році, Польща відмовилась від того зобовязання.

Про повоєнні держави.

Наслідки договорів про меншости виявили цікаві явища. Припустім, що воно не було так легко поділити територі на національні держави з огляду на суперечні претенсії; але знаючи і ці трудноші, не всі народи були справедливо трактовані. На приклад, при поділі територій після минулої війни, створено було одинадцять нових держав, яких не було на мапі в 1914. році. Ось деякі з них: Польща з 20-ма міліонами населення; Югославія, з 15-ма міліонами населення; Фінляндія, з 3,600,000; Литва, з 2,500,000; Латвія, з 2,000,000; Естонія, з 1,100,000. **Я сильно обстоюю надання прав незалежности всім тим націям, бо я є великим прихильником державної незалежности всіх народів, згідно з їх волею. Але непослідовно було, коли українці, з 15-міліоновим населенням в той час, вийшли з війни з порожними руками, хоч в минулому вони мали свою державу. Чи українцям не належиться такий самий привилей, як іншим? А як ні, то чому?**

Друга похибка в повоєннім ладі була в тому, що національні меншости становили небезпечний відсоток. Згідно з п. С. А. Мекартнеєм, що є признаний за авторитет в европейських справах, в Чехословаччині було 33% інших народностей, як чехів і словаків; в Польщі поверх 25% не-поляків; в Румунії поверх 25% не-румунів. Виринає важне питання; чи ми можемо легковажити національні меншини в будуччині?

Теперішне положення України.

Теперішний розвал европейських держав знова заторкнув український нарід, разом з іншими народами, що опинились в крайній нужді і в руках наїздників. І українці знова злучились з другими свободо-любними народами в боротьбі за свободу. В Карпатській Україні вони боролись в 1938. році з союзником держав осі, Мадярщиною. В Західній Україні і в Польщі вони боролись проти Німеччини в 1939. році, а тепер вони боряться проти Німеччини по стороні Советського Союзу.

Українці хотять незалежности.

Українці боролись за свободу на протязі своєї довгої й трагічної історії. За свободу вони боряться й тепер і далі будуть боротись, аж доки не стануть вільними! Українці вірять, що їм належиться державна незалежність так само, як всім іншим народам; вони хотять вложити якнайбільше в культуру й цивілізацію світа, а це можливе лише по відзисканню їх незалежности. Нація може видати з себе найліпше тільки тоді, коли вона позбудеться неволі. Це засади Атлянтійського Чартеру. Це засади християнської цивілізації!

Про перешкоди незалежности України.

Дехто може звернути увагу на дві перешкоди на шляху до здійснення незалежности України. По перше, дехто може думати, що по цій війні не буде вже суверенних держав, і замісць них — буде свого роду федерація держав. Особисто, я не вірю, що британські народи будуть за якимбудь пляном, що вимагав би зречення їх суверенности. Якби вони були за таким пляном, то не велиб вони цієї війни.

Друга перешкода, що її міг би дехто видвигнути, є у звязку з Советським Союзом. Дехто може сказати, що коли Советська Росія є нашим союзником в цій війні, то плян про Незалежну Україну може пошкодити нашим взаєминам з Советським Союзом. Нехай мені буде вільно пригадати Достойним Послам, що згідно з пресовими звідомленнями, советський уряд одобряє пляни, намічені в Атлянтійськім Чартері. Що так воно є, про це дав до зрозуміння міністер заграничних справ Британії, п. Іден, після свого недавнього повороту з Москви. В додатку, 17-тий уступ конституції Советського Союзу каже, що „Кожна република Союзу задержує право добровільно виступати з СССР". Це повинно бути достаточним запевненням, що Советський Союз був би схильний визнати засаду суверенности націй.

Хоче українського представництва на міжнародних конференціях.

На закінчення, пане предсіднику, нехай мені буде вільно дати парляментові таку суґестію. Тому, що підбиті краї, які були суверенними перед цією війною, мають тепер привилей творити свої тимчасові уряди на чужині для дальшого ведення праці на користь своїх народів, і тому, що український нарід є більший, як котрий інший з тих народів, а проте не має такого привилею просто тому, що він не був незалежною нацією перед цією війною, я осмілююсь предложити, щоб уряди союзних держав поробили старання в тім напрямі, щоб українці були заступлені на численних конференціях, які тепер час від часу відбуваються. В Великій Британії, в Злучених Державах і в Канаді існують Комітети Обєднаних Українців, яких головним завданням є помагати урядам Британії, Злучених Держав і Канади в успішнім веденню війни. Отже вношу, пане предсіднику, що коли всі союзні народи боряться за спільну справу, за свободу, то щоб і Українські Комітети, про які я згадував, були запрошені вислати своїх представників для висловлення поглядів 50-ох міліонів українського народу на конференціях, які відбувають союзні нації.

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

НА РЕКОРДОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

На поклик у справі збірок на Рекордовання Української Пісні, під проводом проф. Олександра Кошиця, зложили на руки підписаного комітету: Мирон Сурмач, Ню Йорк, Н. Й. $50.00; Прокоп Іваненко Бруклин, Н. Й., $10.00 Попередно зложили $167.00. Разом $227.00.

На руках касієра Конгресового Комітету $1,561.98. Готівка виносить $1,788.98.

Проситься присилати дальші замовлення чи жертви якнайскорше, щоб можна було цеї весни зарекордувати пісні.

ЗА КОМІТЕТ РЕКОРДОВАННЯ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ:

Theo. Kaskiw,
600 High St., Newark, N. J.

В Індокитайському Селі

(Докінчення зі сторони 2-гої)

наче соломяна миска, а через плечі перекидають дрючок, на якім завішені дві плетені миски для товару. Коли йдуть продати поросятко, кладуть його на одну миску, а до другої дитину, щоби була рівновага. Так ідуть дорогою до сусіднього села на торг. Багатші їдуть рікшою (двоколісний візок), який за невеличку заплату тягне молодий тузе-мець, що певно належить до найбідніших у селі.

Анамітське село пізнаєте здалека по багатьох деревах, одначе хати побачите щойно зблизька, бо вони скриті серед зелені. При кожній хаті ростуть високі бамбуси, банани та густі кущі, які закривають її перед очима з дороги та утруднюють доступ. А всюди ростуть великі арекові пальми, які ніколи не гнуться. Як народиться дитина, батько засадить кілька таких пальм, а довкола їх пнів пізніше веться бетель. Засадить також хлібове дерево та кокосову пальму, **щоби так у будучині забезпечити життя своєї дитини.**

На вищому місці буває невеличка пагода (святиня) з подвійно або потрійно заломаним дахом у китайському стилі та з ляковими стовпами при дверях, на яких вискуються золоті написи, писані китайським письмом. На низькому мурі перед входом намальований тигр із лискучими очима. Приходять жінки вистроєні в гарні туніки (плащі) з чорного шовку. Поклоняються тигрові потім увіходять до святині, щоби на престолі запалити кілька пахучих прутиків або щоби там покласти кілька дрібних монет. Колиж не мають грошей, то приносять бодай наслідування грошей із золотого паперу, може їм вдасться обдурити злих духів. Приносять у жертву також фіґурки, зроблені з червоного паперу, коні, буйволи, плуги, посудини й запалюють їх пахучими прутиками. Перший та пятнацятий день кожного місяця є святом і тоді пагода оживає від юрби селян.

Серед села стоїть якась вежа, збудована із звязаних бамбусових тичок, закінчена плетінкою та дашком для охорони перед дощем. Такі вежі є в багатьох селах Тонкіну й Анаму. Що ночі сидить на вежі глядач і слідкує, чи з джунґлів не підходить тигр або леопард. Коли побачить такого хижака, вдаряє в ґонґ, часом у бляшанки від бензини, щоби звіра наполохати та щоби побудити селян. В Індокитаї та в тих селах, що лежать при дорозі, того нераз треба.

(Кінець).

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ

ШКОДА ВІД ВЛАСНИХ ОБСТРІЛІВ.—Коли прийдеться нашій проти-летунській артилерії відстрілюватись від ворожих літаків, то при тому треба бути приготованим і на те, щоб понести шкоду від своїх власних гармат. На образку бачимо Гю Дж. Лендиса, як оглядає діри в ґазоліновім тенку свого автомобіля. Ось ті діри були спричинені відламками стрілен, якими обстрілювано літаки, що появились над Лос Енджелес в Каліфорнії. Досі не знати певно, чи це були японські літаки. У всякому випадку не були вони американські.

УВАГА! — БЕЙОН, Н. ДЖ.!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ
улаштовується
ВІЧЕ
В КОРИСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА
В НЕДІЛЮ, 8. БЕРЕЗНЯ (MARCH 8, 1942)
в годині 2. пополудні.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 35 WEST 19th STREET
На цім вічу буде представник А. Ч. Хреста, а також будуть бесідники в українській мові. Є обовязком нас усіх, як старших так і молодих, прибути на це віче. Вічевий Комітет.

?
ЧИ Є У ВАШІЙ ХАТІ
ЦЯ НЕОБХІДНА ДЛЯ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ КНИЖКА
A HISTORY of UKRAINE
by Michael Hrushevsky

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Наради в справі посилення акції для оборони Америки.

Дня 16. лютого, відбулись в салі Укр. Демократичного Клюбу збори представників ріжних місцевих українсько-американських організацій. На ці збори, що були скликані заходом Центральних Комітетів із міста Ню Йорку і Бруклина прибуло 43 представників, які заступали 38 організацій, з пятьох дільниць міста Ню Йорку, а саме, Мангетен, Бронкс, Бруклин, Асторія і Стейтен Айленд.

Зборами проводив голова Центрального Комітету міста Ню Йорку, п. М. Пізнак. Секретарювали пані С. Галичин в українській мові, а панна Г. Мудрик в англійській. Адв. Пізнак у своїм вступнім слові зясував ту ціль, для якої скликано ці загальні збори представників ріжних організацій. Ціль зборів, говорив він, є надзвичайно важна. Наша країна є у війні, яка була накинена нам нашими ворогами. У перших початках цеї війни наші вороги здобули перемогу підступним та зрадливим способом, вдаривши несподівано на воєнні бази нашої держави та завдавши нам немалих втрат. Щоб відзискати тепер втрачене, ввесь американський нарід взявся з тим більшим завзяттям до підготовки такої воєнної сили, яка з часом потрапить завдати смертельний удар ворогам не тільки нашої країни, але також цих усіх народів, що сьогодня злучені з нами. До того американського народу належимо й ми, що походимо з українського роду. На нас спочиває також обовязок обороняти наш край та всіми можливими засобами причинитись до тої перемоги, яка положилаб кінець всякому насильству, грабіжі та поневоленні одного народу другим. Ми мусимо виказати більші успіхи в цій нашій праці, як хтонебудь інший, бо саме тепер, як Америка увійшла у війну, посилено проти нас ріжного роду напади зі сторони тих усіх ворогів, що завжди були проти того, щоб український нарід, там на своїх землях, міг жити своїм власним життям. Нашою найкращою відповідю на ці напади може бути тільки наша збільшена акція для оборони Америки. Купуймо бондів більше, як інші національні групи, жертвуймо на А. Ч. Хрест більше, як хтонебудь другий, та виконуймо всі інші обовязки, що звязані з обороною нашого краю, з посвятою та запалом, а це буде найсильнішою і найбільше успішною відповідю на всякі наклепи та напади на українське імя.

Як уже ми могли вичитати з українських часописів, то багато наших громад потворили окремі комітети для кращого ведення тої всеї праці, якої вимагає від нас тепер наша країна. У Ню Йорку існують також такі комітети чи групи, які взяли собі за ціль працювати виключно для оборони Америки. От хочби згадати за групи, які вже довший час ведуть працю для А. Ч. Хреста, збираючи жертви, вербуючи нових членів для А. Ч. Хреста, та виконуючи в його користь також й іншу працю, як наприклад, шиття. Та щоб праця тих груп чи комітетів, могла бути більше успішною, то вона мусить бути скоординована одним спільним тілом.

Власне сьогодня скликано наради на те, щоб вирішити, чи нам потрібно такого спільного, координаційного комітету, а як потрібно, то і вибрати відповідних людей до нього. Завданням того комітету булоб кермувати й наглядати над усею працею, яка буде ведена тут у Ню Йорку для оборони нашої країни. Бо, наприклад, уже сама праця для А. Ч. Х. обіймає ріжні ділянки як: збірка жертв, шиття, курси для першої помочі, давання крови, та інше. Для кожної такої ділянки бууть потворені комітети, а всі вони разом будуть злучені в одному спільному координаційному комітетови.

Коли мова про продаж бондів оборони, зазначив адв. Пізнак, то йому відомо, що департамент скарбу назначив есемблимена п. С. Ярему головою комітету українців зі стейту Ню Йорк для продажі бондів. Тому власне, коли в Ню Йорку буде тепер створений такий спільний координаційний комтет, то цей комітет зможе співпрацювати з цим комітетом, який під головуванням п. Яреми буде ділати виключно для продажі бондів.

Над думками, висказаними п. Пізнаком, розвинулась дискусія, в якій забирало голос багато з присутних делеґатів. Усі заявились за те, що в Ню Йорку потрібно конечно створити такий комітет, який координував би всю оборонну акцію, ведену місцевими українсько-американськими організаціями. Таксамо присутні висказувались за те, щоб цей створений загальний комітет співпрацював з тим комітетом, який матиме на цілі виключно продажу бондів, а якого головою є п. Ярема.

Рішено, щоб цей загальний комітет мав таку назву: American Ukrainian Coordinating Committee for Defense.

Опісля приступлено до вибору уряду, до якого ввійшли: М. Пізнак, предсідник, М. Родик і Г. Полчі, секретарі, П. Кучма, касієр.

Маючи, на увазі, що на зборах були заступлені делеґати товариств з пятьох дільниць м. Ню Йорку, постановлено, щоб один представник з кожної дільниці був заступником предсідника, так, що в комітеті булоб пятьох заступників предсідника. Делеґати товариств з окремих дільниць повинні спільно порозумітись щодо того, кого вони бажають запропонувати від своеї дільниці на того заступника предсідника, та предложити це імя на наступних зборах загального комітету, які мають відбутись у пятницю, 6-го березня, в салі Українського Демократичного Клюбу. На цих зборах будуть також іще дібрані інші члени до загального координаційного комітету.

Стефанія Галичин,
секретарка зборів.

—•—

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Для оборони нашого краю.

На річних зборах Товариства ім. І. Франка, 372 відділу У. Н. Союзу, відділовий предсідник, Ю. Голинський, вніс, щоб прийти з допомогою нашій прибраній Вітчині і закупити Бонд Оборони на суму $500. Внесення було одноголосно приняте й бонд закуплено. Крім того члени товариства теж закупили бондів на поважну суму, але ще далі купують, бо кожний бажає, щоб Америка війну виграла.

Й. Ярема.

—o—

ЛАШІН, КВЕБЕК (КАНАДА).

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу

В неділю, дня 22. лютня ц. р., відбулися основні збори ново-зорганізованого відділу У. Н. Союзу в Лашінах, Квебек.

На предсідника зборів вибрано організатора Союзу п. В. Гірняка. В вступному слові вияснив він про завдання Союзу й ті привілеї, які дає він своїм членам у їх потребах, а відтак попросив присутніх членів, щоб вони вибрали для свойого ново-створеного відділу уряд, який буде вести дальшу працю на добро Канади та на добро місцевого українського населення й всього нашого народу.

Присутні вислухали уважно промову п. Гірняка, подякували йому оплесками, а відтак присупили до вибору заряду, який складається з таких членів:

Семен Базик — голова, Осип Дячишин — фін. секретар, Петро Базик — касієр. До Провірної Комісії вибрано таких членів: Евдокія Бодзян, Фрозина Базик та Ілля Томашівський.

Після вибору заряду вивязалась була дискусія над тим, як повести членам ново-зорґанізованого відділу в Лашінах працю так, щоб від тепер уже більше ніхто з українців не обезпечував себе в інших компаніях, лиш у своїй найбільшій асекураційній інституції, яким і є на американському континенті для всього українського народу, — Український Народний Союз! В часі цієї дискусії забрав знову слово організатор В. Гірняк, який виясняював і порівнював усі грамоти (поліси) У. Н. Союзу з іншими полісами поодиноких компаній. З його виясненння всі присутні зрозуміли, що найдешевші й найкращі грамоти (поліси) має У. Н. Союз для старших і дітей. Чому Союз може давати такі дешеві й добрі грамоти, виснив також організатор Гірняк. На цих основних зборах всі були вдоволені й раді, що У. Н. Союз постарався вислати до них свого організатора в особі п. Гірняка, бо від тепер всі українці вже зможуть обезпечувати себе в інституції, яка дбає про їхній добробут та дає в потребі це, що належиться. Хочеться вірити, що відтепер усі наші люде в Лашінах, коли схотять заасекурувати себе, чи своїх дітей, звернуться за порадами до вибраного секретаря й голови відділу У. Н. Союзу в Лашінах.

Секретар зборів.

„КАПЕЛЮХ" ДЛЯ „ДЖОВА". — Індіянська Конфедерація Ню Йорку ухвалила дати індіянський головний убір для російського премієра Йосифа Сталіна. Начальник племени могоків, котрого звуть Поваленими Деревами, передає убір Едвардові С. Катерові, президентові Російського Допомогового Комітету, для пересилки в Росію.

ЗНАЙШЛИ ІДЕНТИЧНІСТЬ АТЕНТАТЧИКА

АНКАРА. — Турецькі власти довідались, хто був тим чоловіком, що хотів виконати бомбовий атентат на німецького амбасадора в Анкарі, фон Папена і при тім сам згинув від цеї бомби. Ним є югославянин, з уродження турок, Омер. Він родився і зріс в Югославії. Опісля вибрався до Туреччини, де мав своїх кревняків. Як відомо, при атентаті бомба рознесла його на куски, а фон Папенови нічого не сталось.

—o—

ЧЕРВОНА АРМІЯ ДАЛІ В НАСТУПІ

ЛОНДОН. — Совєтська армія далі сильно наступає на німецькі лінії. В деяких відтінках за останніх пару тижнів совєтські війська виконали 150 наступів. Завзяті наступи тепер розпочав маршал Тимошенко на Україні.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У нашій місцевости, Монтріол, Квібек, Канада, зорганізовано відділ 437 У. Н. Союзу в жовтні 1940. року. Отже, хоч відділ існує ще тільки короткий час, то вже трапився нещасний випадок одній членці, а саме:

АНАСТАЗІЇ ЛИЛИК,

яка нагло померла в неділю, 1. березня.

Покійна походила з Тернопільського повіту, Галичина, й мала всього 33 роки.

Полишила чоловіка Василя.

Хай земля буде Їй пером!

О. Чайківський, секр.

Дня 15. лютого 1942. року померла по короткій недузі в Скенектіди, Н. Й., членкиня Тов. Зап. Січ, від. 330. У. Н. Союзу в Літл Фолс, Н. Й.,

КАТЕРИНА ВІЄЛЕВІНСЬКА,
з роду Стоцька.

Покійна походила зо села Кокольники, повід Рогатин, Західня Україна. До відділу 330. приступила 1916. року. Покійна прожила 51 рік і 4 місяці.

Полишила в смутку мужа Павла, двоє дітей: Болеслава і Феликса та двоє по першім мужу: Марію і Михайла Коротницькі.

Хай земля Вашингтона буде Їй вічним спочинком!

Н. Паламар, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64., відбудуться в суботу, 7. марта, в годині 7. ввечір, на 435 Мейн ул., у St. Boniface Hall. Просимо всіх на збори. — Іван Бурнас, секр.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181., відбудуться в суботу, 7. березня, в годині 5. ввечір, в У. Н. Домі на Компилай Гил. Обовязком є всіх членів прийти на означений час. Напоминається довгуючих членів, щоби заплатили свої довги. Неприявний член буде караний. — Ю. Яцінчук, предс.; П. Тивяк, кас.; П. Неркас, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 93., відбудуться в неділю, 8. марта, в 1. годині пополудні, в льокалі 59 Сентрал Стр. Проситься всіх членів явитись начас, бо є багато справ до полагодження. Неявившийся член буде караний після ухвали. — І. Клеменчук, предс.; М. Прус, кас.; П. Бенковський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Дарахівщина, від. 275., відбудуться в неділю, 8. березня, в годині 7. ввечір, в сали церковній. Тому, що збори є дуже важні, тож обовязком кожного члена бути присутним. Проситься тих членів, що вжі викупили Бонд Краєвої Оборони, щоби подали точно вартість (суму) свого бонда; нам конечно потрібно. — В. Юрків, рек. секр.

ДАРОМ!

Полекша в Ревматичнім Болю

Якщо терпите на ломання в руках і ногах; якщо чуєте ломання в суглобах; якщо маєте гостре колення при зміні повітря,—хочемо, щоб Ви попробували ROSSE Tabs без кошту й зобовязання. Вживається тисячами людей від двацяти літ задля скорої полекші, задля негайної, хвилевої полекші в ревматичних болях, Артрайтис і Невтрайтис.

ДАРОМ для читачів „Свободи"

Якщо Ви ще ніколи не вживали ROSSE Tabs, запрошуємо Вас, щоб Ви спробували їх на наш кошт. Дозвольте нам післати Вам пачочку певної великости—зажийте 24 таблетки ДАРОМ. Якщо вони не дадуть Вам скорої успокоюючої полекші й як не будете вдоволені з наслідку їх ужиття і з низької ціни пачочки, відошліть нам оставшу містину, а не будете нам нічого винні. Не присилайте грошей, а тільки подайте своє імення й адресу до: 7,10,15

ROSSE PRODUCTS CO., Dept. O-19, 2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров
- Аналіза крови для подружого свідоцтва.
- Геморої́ди й ... без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY. Room 14.
Gramercy 7-7697
Офісові години 10—8; неділя 11—2
Жінка-доктор до обслуги.
X & флюроскоп.—Екзамінація $2.00

ВСІ ЧАСТИ до направи ПЕЧЕЙ, вуглевих, ґазових, нафтових, огрівачів парою й гарячою водою, як також усякі нові печі можете дістати в

STOVE MFRS CORP., 182-186 Mulberry St., Newark, N. J.,

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку зо старого краю.

Вісім (8) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок $1.00. Віск пчільний і Кістка до писання 25 ц. Краєвий шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес" в формі книжечок з віршами, ціна за дозин 60 ц., 50 карток $1.75, 100 карток $3.00. Картки в формі книжечок люксусові, ціна на дозин $1.00. **Зелене листя** до роблення паперових квіток, ґрос коштує 75 ц. **Ладан** (Кадило), для церковного ужитку, фунт $1.00 з пересилкою. **Шалінові хустини** білі або чорні з рожами, одна $2.25 з пересилкою. **Червоні Коралі** до українського строю, 3 шнурки $2.00.

Замовлення посилайте до: 39,-

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ФАРМА в Істон, Конетикот, 3 милі від Мерит Гайвей, 9 миль від Бриджпорту, Конетикот, 10 мінут ходу до „боса" до Бриджпорту і на Вестпорт Ровд. 23½ акрів землі, без будинків. Ціна $3,500. Пишіть до: D. BELLA, 286 Delevan Ave., East Port Chester, Conn. Телефонуйте: Byram River 8744-J.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

ІСП. ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Управитель хору, режисер представлень. Обовязки сповняє совісно. Зголошення просить: 49-50

САМОТНИЙ, c/o SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК
ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ
"GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc."
2469 WEBSTER AVENUE
Near 188th St.
BRONX, N. Y.
Має на складі РІЖНІ МЕБЛІ доброї якости, по дешевій ціні.
Telephone: FOrdham 5-4666.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цею прегарною металевою труною, двома автами, караваном, бальсамуванням, вживанням Похоронного Дому і т. д. **$295.00**

Все, чого треба, з вимком одіння й належитостей за церковну відправу й цвинтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347
Branch office (Філія): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8583

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Заряджує погребами по ціні так низькій як $150.
Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ

ТАРЗАН, ч. 516. Многоважне рішення.

516

THE PALADENE GALLEY PLOWED THE SEA IN QUEST OF THE CORSAIRS.

Тимчасом галера палядинців плила по розбурханому морі, шукаючи за слідом небезпечних піратів.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

AND IN THEIR CRAMPED QUARTERS TOMMY AND ZEELA WAITED--- FOR WHAT THEY DID NOT KNOW!

А в паці на ній, сховані ждали Том і Зеля. Ждали, хоч самі не знали на що, бо не знали, куди їдуть та яке їх місце призначення.

MEANWHILE, ON THE PIRATE SHIP VILYENO TOLD TARZAN: "I EXPECT THE PALADENES TO SEND A SHIP AGAINST US!" "I HOPE SO," THE APE-MAN SAID DEFIANTLY!

На піратському кораблі Вилйено заговорив до Тарзана: „Палядинці вишлють за нами погоню!" „Егеж!" — відповів Тарзан.

TEX MAXON

VILYENO'S EYES FLASHED FIRE. "WE'LL NEED STOUT FIGHTERS; AND YOU, TARZAN, WILL PLEDGE US YOUR AID OR DIE---NOW!"

Очі Вилйена заблищали вогнем: „Ми потребуватимемо завзятих борців. Тому ти, Тарзане, мусиш прибічитися нам своєю поміччю — або згинути зараз!"